

Päivi Räsänen kd

Kirjallinen kysymys Iranin vallankumouskaarti IRGC:n lisäämisestä EU:n terroristijärjestölistalle

Eduskunnan puhemiehelle

Iranin vallankumouskaarti (Islamic Revolutionary Guard Corps, IRGC) on Iranin asevoimien keskeinen osa, jolla on laajat sotilaalliset, poliittiset ja taloudelliset tehtävät sekä merkittävä rooli maan sisäisessä turvallisuudessa ja ulkoisissa vaikutusoperaatioissa. Useat maat ovat määritelleet IRGC:n terroristijärjestöksi kansallisen lainsäädäntönsä perusteella; näihin kuuluvat Australia, Bahrain, Kanada, Ecuador, Paraguay, Saudi-Arabia, Ruotsi ja Yhdysvallat. Nämä päätökset heijastavat arvioita, joiden mukaan IRGC osallistuu tai on yhteydessä toimintaan, joka täyttää terrorismin tunnusmerkkejä.

Kansainvälisissä raporteissa IRGC:n on todettu tukevan, rahoittavan ja kouluttavan useita ryhmiä, jotka ovat jo terroristilistattuja. Näitä ovat muun muassa Hizbollah, Hamas ja Palestiinalainen Islamilainen Jihad. IRGC:n tai sen yksiköiden toimintaan on yhdistetty myös operaatioita Euroopan alueella, liittyen esimerkiksi tiedusteluun ja Iranin opposition toimijoihin kohdistuneisiin uhuihin.

IRGC:llä on keskeinen rooli myös Iranin sisäisessä turvallisuusympäristössä. YK:n ja riippumattomien ihmisoikeusjärjestöjen mukaan IRGC ja sen alainen Basij-miliisi ovat käyttäneet järjestelmällisesti voimakeinoja mielenosoitusten tukahduttamiseksi. Raportoidut teot sisältävät tappavan voiman käyttöä rauhanomaisten mielenosoittajien suhteen, mielivaltaisia pidätyksiä ja joukkopidätyksiä, oikeudenkäyntejä, joihin on liitetty pakotettuja tunnustuksia, sekä protesteihin osallistuneiden teloituksia. Havaittu toimintamalli ei näyttäydy yksittäisinä ylilyönteinä, vaan toistuvana ja rakenteellisena käytäntönä.

Euroopan unionin terroristilistauksen mekanismi perustuu neuvoston yhteiseen kantaan 2001/931/YUTP, jonka mukaan listauksen edellytyksenä on toimijan osallisuus terroristiseen tekoon tai sen tukemiseen sekä tutkinta-, syyte- tai tuomiooperusteinen lainvalvontapäätös joko EU:ssa tai kolmannessa maassa. Kriteereitä arvioitaessa tärkeää näyttöä voivat muodostaa esimerkiksi kansainväliset viranomaispäätökset, YK:n raportit ja laillisesti saadut tiedustelutiedot. Mikäli toimija lisätään listalle, vaikutukset kohdistuvat muun muassa varojen jäädyttämiseen, rahoituskanavien sulkemiseen, viranomaisyhteistyön ja tiedonvaihdon tehostumiseen sekä mahdollisuuteen estää uusia operaatioita.

Ehdotan, että hallitus edistäisi IRGC:n lisäämistä EU:n terroristilistalle.

Kirjallinen kysymys KK 476/2025 vp

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus edistää IRGC:n lisäämistä EU:n terroristilistalle?

Helsingissä 16.1.2025

Päivi Räsänen kd